

Pátek, 15. listopadu 2013

Ladislav Zemánek v rozhovoru pro Hlas Ruska prozrazuje další podrobnosti o své cestě do těžce zkoušeného Kosova.

5. listopadu se v Kosovu uskutečnily komunální volby. Ty jsou součástí plánu na likvidaci srbské samosprávy.

„Jasně svůj odmítavý postoj k Prištině. Bojkot byl obzvláště výrazný na severu Kosova. Volební účast se tam pohybovala okolo pěti procent, v Kosovské Mitrovici nepřekročila 2,4 %.

Prozápadní srbská garnitura po dohodě s Albánci v Bruselu kosovské volby podporovala, čímž zradila vlastní občany. Panují proto důvodná podezření, že za násilnostmi ve volebních místnostech stojí bělehradští provokatéři. Po krachu voleb by tak srbská vláda získala argument pro jejich opakování. Požádala dokonce okupační jednotky na Kosovu, aby zasáhly proti představitelům Srbů, kteří vyzývali k bojkotu voleb. V samotném Bělehradě pak zabránila protivládním shromážděním.

Nedávno jste navštívil Kosovo. Jaký na Vás neuznaná republika udělala dojem?

To je poměrně široká otázka. Upřímně řečeno jsem se obával, že situace je na Kosovu a Metochiji mnohem nebezpečnější. Z tohoto hlediska jsem byl vcelku příjemně překvapen. K určitým incidentům sice dochází, ale k masovějšímu násilí páchanému na Srbech už naštěstí ne. Lze to vysvětlit i tím, že Srbů už na Kosovu mnoho nezbylo. Silně je ale znát přítomnost západních okupantů, a to nejen vojenská. S trochou nadsázky lze říci, že vlajky USA, EU či Albánie vlají na každém rohu. Ta část Kosova, kde dominují Albánci, což je dnes velká většina, působí poněkud podivným dojmem, v němž se prolíná duch Orientu a Západu v tom špatném slova smyslu. V Srbsku a na severu Kosova jsem se cítil mnohem lépe než mezi Albánci. Mezi nimi jsem naopak měl tísnivý pocit.

Je vidět, že se region od války na Kosovu nějakým způsobem změnil? Zvýšila se například životní úroveň obyvatel?

Hlavní změna je asi v tom, že v současnosti už Srbové nejsou vyvražďováni a církevní stavby nejsou ničeny. Přinejmenším ne v masovém měřítku. Na druhou stranu – jak jsem ostatně naznačil – je třeba si uvědomit, že počet Srbů je oproti minulosti už jen minimální, a proto k organizovanému etnickému násilí není příliš důvod. Problémem teď je, že vláda v Prištině se snaží Srby připravit o samosprávu, kterou dosud měli. Srbská prozápadní vláda ustoupila tlaku Bruselu a souhlasila s tím. To bude mít velmi negativní důsledky. I proto vlastenecké síly v čele s populární Srbskou radikální stranou vyzývaly k bojkotu voleb a tento požadavek měl mezi Srby pochopitelně značnou podporu.

Jejich životní podmínky na Kosovu nejsou dobré, dokonce se spíše zhoršily. Albánci jim zabrali zemědělskou půdu a ti, kteří pracovali v soukromých společnostech, o práci přišli poté, co je převzaly firmy ze Západu. U Albánců mohou Srbové jen těžko hledat podporu, a tak jsou zpravidla odkázáni na nízké dávky ze Srbska, případně mizivé platy z pracovních míst, která srbská vláda uměle vytváří. Není proto divu, že nezaměstnanost je obrovská.

Čím se v Kosovu zabývá Evropská fronta solidarity pro Kosovo, s níž jste se do neuznané republiky vydal?

Evropská fronta solidarity pro Kosovo vznikla teprve v červnu tohoto roku a sdružuje vlastenecky smýšlející a svobodomilovné lidi z různých zemí Evropy. Na jedné straně se její členové, mezi které ovšem nepatřím, snaží ve svých zemích šířit pravdu o situaci na Kosovu, o nelegitimitu odtržené republiky a o zločinnosti kosovských vládců, kteří slouží především americkým zájmům v oblasti, a na straně druhé se snaží kosovské Srby podporovat.

V srpnu byla vyhlášena sbírka na pomoc Srbů a do půli října se vybralo celkem přes 80 tisíc korun, což na tamní poměry rozhodně není malá částka. Za vybrané peníze jsme v rámci říjnové humanitární mise nakoupili věci denní potřeby, a z Čech jsme přivezli i oblečení, hračky pro děti. Konkrétně jsme podpořili dvě početné rodiny na jihu Kosova, tamní školu a v srbském Kraljevu válečného veterána, který je upoután na lůžko. Myslím si proto, že činnost Evropské fronty solidarity pro Kosovo je chvályhodná a bohulibá.

Mohl jste hovořit s místními Srby? Jaké je jejich postavení na Kosovu? Nejsou vystaveni tlaku kosovských orgánů?

Hovořili jsme jednak s těmi, které jsme podpořili, a jednak se zástupci Srbské radikální strany, v Bělehradě i v Kosovu. Ti nás po celou dobu provázeli, takže jsme měli erudovaný výklad. Obzvlášť silné bylo setkání s dětmi a zaměstnanci školy v malé vesnici Vrbeštica. Řekl bych, že o tamní situaci leccos vypovídá příběh jedné rodiny, kterou jsme také navštívili. Je to jediná srbská rodina na vsi. Přímo z okna mají výhled na nově vybudovanou mešitu. Všichni sousedé jsou už Albánci. Vzájemné soužití je možné jen proto, že otec pracuje u kosovské policie, takže si na něho netroufnou.

Ale i skutečnost, že je ve službách cizího nepřátelského státu, tedy Kosova, je paradoxní. Bohužel je to však tvrdá realita. O snaze Prištiny připravit zbylé Srby o jejich samosprávu už jsem hovořil. Zbývá tak jen dodat, že například v enklávách v okolí Gračanice, v níž jsme mimochodem navštívili pravoslavný klášter z první poloviny 14. století, který byl před pár lety zapsán na seznam světového kulturního dědictví a který je dnes obehnaný ostnatým drátem, je situace i dnes poměrně dramatická. Protože Srbů už zde žije jen velmi málo, útlak ze strany Albánců je o to silnější. Kradou jim dobytek, vypínají vodu a elektřinu, šikanují je. Dokonce se Srbové ani nemohou volně pohybovat mimo enklávy, v nichž žijí. Jsou to vlastně ghetta. A tohle všechno Západ podporuje...

Rozhovor na Hlasu Ruska si můžete přečíst [zde](#).

Když bylo jasné, že je bojkot voleb na severu Kosova zcela úspěšný, prozápadní bělehradská vláda reagovala nesmírně podle. Pár hodin před ukončením hlasování vyslala příslušníky tajné policie v civilu a kuklách, aby zaútočili na volební místnosti v Kosovské Mitrovici a zdemolovali je. Následně došlo k přerušení hlasování. Z tohoto útoku pak vláda obvinila srbské vlastence, kteří propagovali bojkot.

Zdroj: <http://www.protiproud.cz/>

*Poznámka: stránky našeho občanského sdružení Prátele Srbů na Kosovu můžete od listopadu navštívit i na adrese **www.kosovoonline.net***